

Asia C-743/23

Ennakkoratkaisupyyntöä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukaisesti laadittu tiivistelmä

Jättämispäivä:

4.12.2023

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Landessozialgericht für das Saarland (Saarlandin alueellinen sosiaalituomioistuin, Saksa)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

15.11.2023

Kantaja ja vastapuoli:

A

Vastaaja ja valittaja:

GKV-Spitzenverband

Pääasian oikeudenkäynnin kohde

Pakollinen sairausvakuutus – Sovelletavan lain määrittäminen – Ansiotoiminnan harjoittaminen kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa – Kolmansissa maissa tapahtuneen ansiotoiminnan huomioon ottaminen

Ennakkoratkaisupyyntön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artikla

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Onko asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohtaa yhdessä asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdan kanssa tulkittava siten, että arvioitaessa sitä, harjoitetaanko huomattavaa osaa toiminnasta tietyssä jäsenvaltiossa, on otettava huomioon kaikki työntekijän toiminta, myös hänen toimintansa kolmansissa maissa?

2. Vai onko asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohtaa yhdessä asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdan kanssa tulkittava siten, että arvioitaessa sitä, harjoitetaanko huomattavaa osaa toiminnasta tietyssä jäsenvaltiossa, on otettava huomioon vain työntekijän jäsenvaltioissa harjoittama toiminta?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta (jäljempänä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehty sopimus): 8 artikla ja liitteessä II oleva 1 artikla

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004 (jäljempänä asetus N:o 883/2004): 13 artikla

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009 (jäljempänä asetus N:o 987/2009): 14 ja 16 artikla

Kansalliset säädökset, joihin viitataan

Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta Euroopassa annettu laki (Gesetz zur Koordinierung der Systeme der sozialen Sicherheit in Europa): 2 §

Sosiaaliturvalain viides osa – lakisääteinen sairausvakuutusjärjestelmä (Sozialgesetzbuch Fünftes Buch – Gesetzliche Krankenversicherung) (jäljempänä SGB V): 219a §

Lyhyt kuvaus tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Riita koskee sitä, kuuluiko kantaja 1.12.2015 ja 30.11.2020 välisenä aikana Saksan vai Sveitsin pakolliseen sairausvakuutusjärjestelmään.
- 2 Saksassa asuva kantaja työskenteli Sveitsissä 1.12.2015 ja 31.12.2020 välisenä aikana. Työnantaja käytti häntä vientiteknologina, jonka tehtävänä oli käydä tapaamassa asiakkaita paikan päällä ja neuvoa heitä siellä sekä järjestää koulutuskursseja, seminaareja ja maistiaisia. Asiakkaat sijaitsivat pääasiassa Euroopan unionin ulkopuolisissa maissa. Hän työskenteli sekä Sveitsissä että Saksassa yleensä 10,5 päivää neljännesvuosittain. Toiminta Saksassa käsitti työskentelyä kotoa käsin kantajan asuinpaikassa. Kantaja sai kuukausipalkkansa vakimuotoisena ja ilman, että sitä olisi jaoteltu suhteellisesti työskentelypaikan mukaan.
- 3 Hän otti 19.11.2015 yhteyttä vastaajaan ja huomautti, että hän työskenteli Sveitsissä ja harjoitti alle 25 prosenttia toiminnastaan Saksassa.

- 4 Kantaja hankki 1.12.2015 sairausvakuutuksen Sveitsistä. Basel-Stadtin kantonin sosiaaliturvamaksuista vastaava virasto ilmoitti 22.2.2016 päivätyssä kirjeessä, että se oli vastaanottanut todistuksen sairausvakuutuksesta, ja totesi, että kantaja oli hankkinut Sveitsissä KVG:n (sairausvakuutuslain) mukaisen lakisääteisen vakuutuksen kahdenvälisen sopimuksen mukaisesti (Saksan EU/EFTA-maksu).
- 5 Vastaaja totesi 18.8.2016 tekemällään päätöksellä asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan nojalla, että kyseiseen työsuhteeseen sovelletaan 1.12.2015 ja 30.11.2020 välisenä aikana Saksan sosiaaliturvalainsäädäntöä, ja antoi vastaavan A1-todistuksen. Päätöksen mukaan kantaja tekee palkkatyötä tavallisesti kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa. Suurempi kuin merkittävä osa työstä tehtiin hänen asuinvaltiossaan Saksassa, joten oli sovellettava Saksan sosiaaliturvalainsäädäntöä.
- 6 Vastaaja hylkäsi kantajan tätä koskevan oikaisuvaatimuksen 18.12.2020 päivätyllä päätöksellä. Sen mukaan tapauksen tosiseikkoihin oli sovellettava asetuksen N:o 883/2004 ja asetuksen N:o 987/2009 säännöksiä. Koska näitä asetuksia on sovellettava yksinomaan niiden alueellisella soveltamisalalla, ainoastaan niiden soveltamisalaan kuuluvissa maissa harjoitettu toiminta on merkityksellistä. Sen vuoksi käsiteltävässä asiassa olisi otettava huomioon vain kantajan Saksassa ja Sveitsissä työskentelemät osuudet työtunneista. Tässä tilanteessa kantaja tekee merkittävän osan palkkatyöstään asuinmaassaan.
- 7 Kantaja nosti tästä päätöksestä kanteen 28.12.2020.

Pääasian asianosaisten tärkeimmät perustelut

- 8 Kantaja on ilmoittanut, että hänen työskentelykautensa Sveitsissä kattoi ajanjakson 1.1.2015-31.12.2020. Hän katsoo, että määrittäessä työajan merkittävää osuutta ei pitäisi ottaa huomioon pelkästään Saksassa ja Sveitsissä tehtyjä työtunteja, vaan pikemminkin hänen palkkatyönsä kokonaisuudessaan, ja näin ollen myös toiminta kolmansissa maissa. Lisäksi ei ollut käynyt ilmi, että vastaaja olisi asianmukaisesti ilmoittanut asiasta sveitsiläiselle laitokselle asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti, joten riidanalaisella päätöksellä ei voinut olla sitovaa vaikutusta. Hän oli myös rekisteröitynyt sosiaaliviranomaisille sosiaaliturvamaksuvelvolliseksi työntekijäksi koko Sveitsissä työskentelynsä ajaksi. Basel-Stadtin kantonin sosiaaliturvavirasto oli sitovasti määrittänyt hänen liittymisensä Sveitsin sairausvakuutusjärjestelmään rajatyöntekijänä (22.2.2016 tehty päätös, joka asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdan nojalla sitoo myös vastaajaa). Kantajan mukaan vastaaja ei varmistanut millään tavoin, että Saksan sosiaaliturvalaitokset panivat 18.8.2016 tehdyn päätöksen täytäntöön. Vastaaja ei myöskään pyrkinyt millään tavoin saattamaan valitusmenettelyä päätökseen kohtuullisessa ajassa. Se oli pikemminkin jätetty kesken neljäksi vuodeksi. Vastaajan tämän käyttäytymisen vuoksi kantaja saattoi luottaa siihen, ettei vastaaja noudattaisi alkuperäistä päätöstä.

- 9 Vastaaja totesi, että kantajan asuinvaltion laitoksena se oli vastuussa päätöksestä, jonka teki asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä SGB V:n 219 a §:n kanssa, mukaisesti. Se oli myös ilmoittanut 18.8.2016 tekemästään päätöksestä sekä sveitsiläiselle laitokselle että väliintulijalle.
- 10 Bundesamt für Sozialversicherungen in Bern (Bernin liittovaltion sosiaalivakuutuslaitos) totesi sosiaalituomioistuimen pyynnöstä, että vastaajan 18.8.2016 tekemää päätöstä ei ollut toimitettu Sveitsin toimivaltaiselle laitokselle, Basel-Stadtin korvausrahastolle. Kantaja hyväksyy vastaajan suorittaman sovellettavan lainsäädännön määrittämisen. Asia koskee taannehtivaa ajanjaksoa, ja A1-todistus voidaan myöntää myös taannehtivalle ajanjaksolle. Lisäksi A1-todistus on luonteeltaan pelkästään toteava. Jos todistusta ei ole, asiaa koskevat sosiaaliturvasäännöt määräytyvät asetuksen N:o 883/2004 yleisten periaatteiden mukaisesti. Koska vastaaja oli nyt ilmoittanut Sveitsille sovellettavien oikeussäännösten määrittämisestä ja Sveitsi oli hyväksynyt määrittämisen, sillä seikalla, että määrittämistä ei ollut rekisteröity Sveitsissä asianmukaisesti vuonna 2016, ei ollut enää merkitystä. Basel-Stadtin korvausrahasto oli jo antanut kantajalle A1-todistuksen 1.1.2019 ja 31.12.2020 väliseltä ajalta – tietämättä nykyisestä tilanteesta ja vastaajan suorittamasta määrittämisestä – mikä osoittaa, että Sveitsin sosiaaliturvalainsäädäntöä on sovellettava. Jos kuitenkin vahvistetaan Saksan lainsäädännön määrittäminen, Sveitsin todistus on julistettava mitättömäksi ja maksut on palautettava sveitsiläiselle työnantajalle. Korvausrahastolle ei ollut toimitettu A1-todistuksia ajanjaksoilta 1.12.2015-31.12.2018 ja 1.1.2021 eteenpäin, eikä sveitsiläisen työnantajan kautta ollut pyydetty niiden lähettämistä.
- 11 Sozialgericht für das Saarland (Saarlandin sosiaalituomioistuin) kumosi 18.8.2016 annetun tuomion 4.8.2022 antamallaan tuomiolla ja määräsi vastaajan määrittämään, sovelletaanko kantajan työskentelyyn väliintulijan palveluksessa 1.12.2015-31.12.2020 asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan, luettuna yhdessä asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan kanssa, mukaan Sveitsin lainsäädäntöä.
- 12 Perusteluissaan se totesi lähinnä, että Sveitsin lainsäädännön sovellettavuus perustuu asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan b alakohtaan eli sen jäsenvaltion lainsäädäntöön, jossa yhtiöllä, jonka palveluksessa kantaja oli, on sääntömääräinen kotipaikka (tässä tapauksessa Sveitsi), koska kantaja ei harjoita merkittävää osaa toiminnastaan asuinjäsenvaltiossaan (tässä Saksa). Jos noin 65 työpäivästä vuosineljänneestä kohden vain 10,5 (vajaa 1/6) työskenneltiin Saksassa, tätä ei voida enää pitää huomattavana osana asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdassa ja asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdassa tarkoitetulla tavalla.
- 13 Vastaajan näkemyksen perusteella, jonka mukaan oikeudellisessa luokittelussa olisi otettava huomioon vain Sveitsi ja Saksa ja palkkatyön siellä tehdyt osuudet, myös asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan mukainen päätös voitaisiin tehdä vain siellä tehdystä työstä. Näin ei voida päätellä asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 ja 3 kohdan ja asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdan sanamuodosta, eikä se vastaa niiden merkitystä ja tarkoitusta, joka on määrittää

- (yhteen) palkkatyöhön sovellettava lainsäädäntö. Vastaajan mukainen oikeussääntöjen tulkinta johtaisi siihen, että yhtenäinen elämäntilanne, tässä tapauksessa työsuhde, pilkottaisiin luonnottomasti. Euroopan unionin tuomioistuin (jäljempänä ”unionin tuomioistuin”) on jo 19.5.2022 antamassaan tuomiossa Ryanair (C-33/21, EU:C:2022:402) ratkaissut käsiteltävän asian kaltaisen asian. Vastaaja on vastuussa sitoumuksen antamisen jälkeen sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä.
- 14 Vastaaja on valittanut hänelle 9.8.2022 tiedoksiannetusta tuomioistuimen määräyksestä 6.9.2022.
 - 15 Hän väitti, että asetuksen säännökset ja näin ollen määrittämisen oikeudelliset seuraukset liittyivät yksinomaan asetusten soveltamisalaan kuuluvaan toimintaan. Jos unionin lainsäätäjä olisi halunnut, että kolmansissa maissa harjoitettava toiminta on otettava huomioon asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan tarkastelun yhteydessä, olisi annettu säännöksiä, jotka koskisivat myös muita asetuksen N:o 883/2004 13 artiklassa säänneltyjä tilanteita.
 - 16 Tuomio Ryanair (C-33/21, EU:C:2022:402), joka annettiin 19.5.2022, koskee lentoyhtiöiden henkilöstön erityistilannetta. Siinä ei mainita missään kohdassa, että asianomaiset henkilöt olisivat työskennelleet valtiossa, jossa asetusta ei sovelleta. Tuomio ei siis sovellu tämän kysymyksen selvittämiseen. Kahdessa myöhemmässä tuomiossa (C-631/17, EU:C:2019:381 ja C-372/20, EU:C:2021:962) todettiin, että myöskään Euroopan unionin tuomioistuimella ei ollut vielä vakiintunutta näkemystä tästä kysymyksestä ja että tähänastinen oikeuskäytäntö oli ristiriitaista.
 - 17 Siinä tapauksessa, että vastaaja määrittäisi sitovan tuomion perusteella, että on sovellettava Sveitsin sosiaaliturvalainsäädäntöä, se on vastuussa Saksassa asuinvaltiona sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä mutta ei A1-todistuksen antamisesta (jos sovelletaan Sveitsin lainsäädäntöä). Asetuksen (EY) N:o 987/2009 16 artiklan mukaisessa menettelyssä säädetään, että toimivaltaiselle sveitsiläiselle laitokselle on annettava tieto määräyksestä, minkä jälkeen se laatii A1-todistuksen. Määrittäminen on aluksi vain väliaikainen, ja Sveitsin toimivaltaisella laitoksella on oikeus vastustaa sitä kahden kuukauden kuluessa. Saksalaisen tuomioistuimen tuomio ei sido Sveitsin toimivaltaista viranomaisista, koska sillä ei ole vaikutusta Saksan alueen ulkopuolella. Kuten jo tiedetään, Sveitsin toimivaltaisen viranomaisen yhtyy vastaajan näkemykseen eikä pidä mahdollisena, että asetuksen N:o 883/2004 soveltamisalan ulkopuolella työskennelty työaika otettaisiin huomioon. Näin ollen voidaan olettaa, että Sveitsin viranomaisen käyttää mahdollisuuttaan esittää vastalause.
 - 18 Vastaaja pyytää, että Saarlandin sosiaalituomioistuimen 4.8.2022 antama tuomio kumotaan ja kanne hylätään.
 - 19 Kantaja ja väliintulija vaativat, että valitus hylätään. Ne puolustavat riidanalaista päätöstä.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 20 Asetuksen (EY) N:o 883/2004 13 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 14 artiklan oikeasta tulkinnasta riippuu, mihin pakolliseen sairausvakuutusjärjestelmään kantaja kuului riidanalaisella ajanjaksolla 1.12.2015-30.11.2020. Sovellettavan lain määrittäminen tapauksissa, joissa tavanomainen toiminta tapahtuu useissa jäsenvaltioissa, perustuu asetuksen N:o 883/2004 13 artiklaan, jonka täytäntöönpanosta säädetään asetuksen N:o 987/2009 16 artiklassa.
- 21 Asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 1 kohta on merkityksellinen, koska kantaja on harjoittanut toimintaa kahdessa jäsenvaltiossa eli Saksassa ja Sveitsissä. Koska henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteessä II sen erilaisissa versioissa olevassa A jaksossa mainitaan nimenomaisesti asetukset N:o 1408/71 ja N:o 883/2004, kyseisessä sopimuksessa näin ollen laajennetaan kyseisten asetusten soveltamisalaa Sveitsin valaliittoon, joten nyt käsiteltävässä asiassa Sveitsin valaliittoa ei ole pidettävä kolmantena maana vaan jäsenvaltiona (tuomio 15.9.2022, C-58/21, EU:C:2022:691, 38 kohta).
- 22 Asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Saksassa Bundesministerium für Arbeit und Soziales (työ- ja sosiaaliministeriö). Viimeksi mainittu on nimennyt vastaajana olevan GKV-Spitzenverband, DVKA:n (lakisääteinen sairausvakuutusliitto) toimivaltaiseksi elimeksi määrittämään asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan mukaisesti sovellettavaa lakia tapauksissa, joissa on kyse tavanomaisesta toiminnasta useissa jäsenvaltioissa, jos asianomainen henkilö asuu tämän tapauksen tapaan Saksassa. Päätös dokumentoidaan antamalla A1-todistus.
- 23 Asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaan vastaajan on viipymättä väliaikaisesti määritettävä asianomaiseen henkilöön sovellettava lainsäädäntö ottaen huomioon asetuksen N:o 883/2004 13 artikla ja asetuksen N:o 987/2009 14 artikla.
- 24 Asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdasta voidaan todeta, ettei palkka viittaa siihen, että kantaja olisi tehnyt merkittävän osan palkkatyöstään Saksassa. Hän sai kuukausipalkkansa vakimuotoisena ja ilman, että sitä olisi jaoteltu suhteellisesti työskentelypaikan mukaan.
- 25 Ratkaiseva merkitys on siis työajalla. Kantaja työskenteli 10,5 päivää (noin 16 prosenttia) vuosineljänneksen noin 65 työpäivästä Saksassa, toiset 10,5 päivää (noin 16 prosenttia) Sveitsissä ja loput päivät kolmansissa maissa.
- 26 Jos otettaisiin huomioon kantajan kokonaistyöaika, mukaan lukien kolmansissa maissa harjoitettu toiminta, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hylkäisi vastaajan valituksen. Tässä tapauksessa Saksassa tehtävän työn osuus olisi alle 25 prosenttia, eikä se näin ollen muodostaisi huomattavaa osaa palkkatyötä tekevän toiminnasta. Tämä johtaisi siihen, että olisi sovellettava Sveitsin lainsäädäntöä. Kantaja voisi tällöin myös vaatia vastaajaa toteamaan, että Sveitsin lainsäädäntöä

voidaan soveltaa. Tämä seuraa asetuksen N:o 987/2009 16 artiklan 2 kohdan ensimmäisestä virkkeestä.

- 27 Jos kantajan työaikaa arvioitaessa olisi otettava huomioon vain hänen Saksassa ja Sveitsissä harjoittamansa toiminta mutta ei hänen toimintaansa kolmansissa maissa, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hyväksyisi vastaajan valituksen ja kumoaisi sosiaalituomioistuimen ratkaisun. Tässä tapauksessa Saksassa harjoitetun toiminnan osuus olisi 50 prosenttia, ja se muodostaisi näin ollen huomattavan osan palkkatyötä tekevän toiminnasta. Tämä johtaisi siihen, että olisi sovellettava Saksan lainsäädäntöä.
- 28 Nähdäkseni unionin tuomioistuin ei ole vielä antanut selkeää ratkaisua siitä, onko määritettäessä, harjoitetaanko huomattava osa toiminnasta yhdessä jäsenvaltiossa, otettava huomioon koko toiminta, mukaan lukien toiminta kolmansissa maissa.
- 29 Unionin tuomioistuimen 19.5.2022 antamassa tuomiossa Ryanair (C-33/21, EU:C:2022:402) oli näin ollen kyse siitä, mitä sosiaaliturvalainsäädäntöä asetuksen N:o 1408/71 ja asetuksen N:o 883/2004 molempien versioiden asiaa koskevien säännösten mukaan on sovellettava jäsenvaltioon (Irlanti) sijoittautuneen lentoyhtiön lentohenkilökuntaan, jota E101-todistukset eivät kata, joka työskentelee 45 minuuttia päivässä miehistölle tarkoitettussa, nimellä ”crew room” kutsutussa tilassa, joka tällä lentoyhtiöllä on sen toisen jäsenvaltion (Italia) alueella, jossa lentohenkilökunta asuu, ja joka on jäljellä olevan osan työajasta kyseisen lentoyhtiön lentokoneissa.
- 30 Kyseisestä tuomiosta ei voida päätellä, onko myös kolmannessa maassa harjoitettu toiminta otettava huomioon asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan yhteydessä. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mielestä ei voida sosiaalituomioistuimen tapaan olettaa, että unionin tuomioistuimen käsityksen mukaan toiminnan asuinjäsenvaltiossa (nimenomaan Italiassa) harjoitettua huomattavaa osaa määritettäessä ei ilmeisesti ole merkitystä, missä muissa jäsenvaltioissa tai kolmansissa maissa työntekijät ovat myös työskennelleet, koska muutoin asiasta olisi nimenomaisesti lausuttu. Tuomiossa ei mainita, työskentelivätkö kyseiset työntekijät ylipäänsä kolmansissa maissa. Tässä tilanteessa unionin tuomioistuimella ei ollut syytä käsitellä nyt kyseessä olevaa kysymystä.
- 31 Unionin tuomioistuin katsoi 8.5.2019 antamassaan tuomiossa Inspecteur van de Belastingdienst (C-631/17, EU:C:2019:381), että kyseisellä työsuhteella säilyi unionin alueen ulkopuolella harjoitetusta toiminnasta huolimatta riittävän läheinen liityntä kyseiseen alueeseen, koska työntekijä säilytti asuinpaikkansa Latviassa kyseessä olevana aikana ja hänen työnantajansa sijoittautumispaikka oli Alankomaissa. Tästä seuraa tämän oikeudenkäynnin kannalta, että se seikka, että kantaja työskenteli Saksan ja Sveitsin lisäksi myös kolmansissa maissa, ei sulje pois kantajan työsuhteen ja unionin alueen välistä riittävän läheistä yhteyttä. Kumpikaan asianosainen ei myöskään ole riitauttanut tätä tulkintaa. Unionin tuomioistuin toteaa kuitenkin, että asetuksen N:o 883/2004 12–16 artiklan

erityissännökset ja siten erityisesti asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohta eivät ole merkityksellisiä. Tästä tuomiosta ei siis voida päätellä, onko myös kolmannessa maassa harjoitettu toiminta otettava huomioon asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan yhteydessä.

- 32 Nyt kyseessä olevaan kysymykseen ei saada vastausta myöskään vastaajan mainitsemasta 25.11.2021 annetusta tuomiosta Finanzamt Österreich (Avustustyöntekijän perheavustukset) (C-372/20, EU:C:2021:962). Kyseisen pääasian valittaja ja hänen lapsensa olivat Saksan kansalaisia, joilla oli rekisteröity asuinpaikka Saksassa. Hänen puolisonsa ja lasten isä oli Brasilian kansalainen, eikä hänellä ollut koskaan rekisteröityä asuinpaikkaa Saksassa. Valittaja teki työsopimuksen itävaltalaisen kansalaisjärjestön kanssa. Tämän sopimuksen mukaan pääasian valittajan asemapaikka oli Wienissä (Itävalta), ja hänen perheenjäsenensä samoin kuin hän itse kuuluivat sosiaaliturvan osalta Wiener Gebietskrankenkasseen (Wienin alueellinen sairaskassa, Itävalta). Suoritettuaan perehdytyskurssin Wienissä pääasian valittaja aloitti ulkomaantyöskentelyn Ugandassa.
- 33 Unionin tuomioistuin totesi aluksi jälleen kerran, että yksinomaan se seikka, että työntekijä tekee työtä unionin alueen ulkopuolella, ei ole riittävä, jotta unionin oikeuden sääntöjä ja muun muassa asetusta N:o 883/2004 voitaisiin jättää soveltamatta, jos työsuhde säilyttää riittävän läheisen liitynnän kyseiseen alueeseen. Unionin tuomioistuin vahvisti riittävän läheisen liitynnän unionin alueeseen, erityisesti Itävaltaan (työnantajan kotipaikka on Itävallassa). Työntekijä suoritti siellä perehdytysjakson ennen työskentelyään kolmannessa maassa ja tämän jälkeen uudelleen yhteiskuntaan sopeutumisen jakson. Lisäksi työsopimus on tehty Itävallan oikeuden mukaisesti, pääasian valittaja kuuluu Itävallan sosiaaliturvajärjestelmään, ja hänen ulkomaantyöskentelynsä tapahtuu Itävallan tasavallan antaman kehitysavun puitteissa. Unionin tuomioistuin on tulkinnut asetuksen N:o 883/2004 11 artiklan 3 kohdan a alakohtaa siten, että siinä määritetään työntekijän työnantajan jäsenvaltion lainsäädäntö eli Itävallan lainsäädäntö ainoaksi lainsäädännöksi, jota työntekijään on sovellettava, eikä tämän 3 kohdan e alakohdassa vahvistettuun toissijaiseen sääntöön tarvitse turvautua. Asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan erityissäännöksellä ei ollut merkitystä päätöksessä.
- 34 Edellä esitetyistä syistä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 883/2004 13 artiklan 1 kohdan tulkinta yhdessä asetuksen N:o 987/2009 14 artiklan 8 kohdan kanssa siltä osin kuin on kyse siitä, onko kaikki työntekijän toiminta, mukaan lukien hänen toimintansa kolmansissa maissa, otettava huomioon arvioitaessa sitä, harjoitetaanko huomattavaa osaa toiminnasta jossakin jäsenvaltiossa, ei ole vailla epäilyksiä, ja katsoo, että sitä on tarpeen selventää esitetyissä kysymyksissä kuvatulla tavalla.